

آزمون نوبت دوم فارسی و نگارش (۱)	هنرستان کشاورزی ۲۲ بهمن زواره	پایه دهم	رشته تأسیسات و امور دامی	زمان: ۸۰ دقیقه
تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۳/۲	نام و نام خانوادگی:		ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحات: ۴
ردیف	سؤالات			نمره
« بخش یکم: فارسی »				
(الف) معنی واژه (۱ نمره)				
۱	<p>معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (آ) صفحه سفیدی را باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت. (ب) کُشانی بدو گفت بی بارگی / به کشتن دهی سر ، به یکبارگی (پ) اینها ، دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می لرزانند. (ت) تا غرق نشد سفینه در آب / رحمت کن و دست گیر و دریاب</p>			
(ب) املاي واژه (۱ نمره)				
۲	<p>الف) املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (آ) درشتی و نرمی به هم در ، به است / چو (فاسد / فاصد) که جراح و مرهم نه است (ب) شفق ، آینه دار نجابت / و فلق ، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت (گذارده ای / گزارده ای) (پ) در هریک از موارد زیر ، یک نادرستی املاي وجود دارد ؛ آن ها را بیاید و درست هریک را بنویسید. (آ) دفتر نقاشی و مداد مرا برداشت و تصویر سرتیپ را با « ذمایم و تعلیقات » در نهایت مهارت و استادی کشید. (ب) دست معلم از وَقَب حیوان روان شد ؛ فرود آمد. فکّ زیرین را پیمود و در آخوره ماند.</p>			
(پ) دستور زبان (۵ / ۱ نمره)				
۳	<p>الف) حذف فعل در کدام گزینه زیر ، به « قرینه لفظی » صورت گرفته است؟ (آ) هم نشین نیک ، بهتر از تنهایی است و تنهایی ، بهتر از هم نشین بد. (ب) دلیری کجا نام او اشکبوس / همی برخروشید ، برسان کوس (پ) « واو » در کدام عبارت ، نشانه « ربط یا پیوند » است؟ (آ) نمایش نیم رخ زندگان رازی در بر داشت و از سر نیازی بود. (ب) دست معلم از یال و غارب ، به زیر آمد ؛ از پستی پشت گذشت ؛ گرده را برآورد ؛ دُم را آویخت. (پ) « پیوند وابسته ساز » را در عبارت زیر مشخص کنید. « دشمن حیرت زده است که چگونه ممکن است کسی از مرگ نهراسد!؟ » (ت) در کدام یک از دو بیت زیر ، « منادا » محذوف است؟ (آ) دلا ، معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد (ب) ای عقل مرا کفایت از تو جُستن ز من و هدایت از تو (ث) طبق ابیات زیر ، به پرسش ها پاسخ دهید. « کُشانی بدو گفت با تو سلیح چو نازش به اسپ گرانمایه دید نینم همی جز فُسوس و مزیح کمان را به زه کرد و اندر کشید » (آ) شکل تغییر یافته « سلیح » به جای « سلاح » ، اصطلاحاً چه نامیده می شود؟ (ب) نقش دستوری واژه « اسپ » در بیت دوم چیست؟</p>			
« صفحه یکم »				

ت) تاریخ ادبیات (۰/۵ نمره)

۰/۲۵	الف) « مائده های زمینی » از آثار کدام یک از نویسندگان زیر است؟ آ) ویلیام فاکنر ب) ویکتور هوگو پ) آندره ژید ت) تی. اس. الیوت
۰/۲۵	ب) از میان آثار زیر، اثر « سید علی موسوی گرمارودی » را بیابید و بنویسید. « فوت کوزه گری - گوشواره عرش - هبوط در کویر - طلسم سنگ »

ث) آرایه های ادبی (۱/۵ نمره)

۰/۲۵	الف) در بیت زیر، کدام واژه، « آرایه ایهام » ایجاد کرده است؟ « بی مهر رُخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شبِ دیجور نمانده است »
۰/۲۵	ب) شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ « درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند / و آب را / که مهرِ مادرِ توست »
۰/۲۵	پ) در کدام یک از دو بیت زیر، آرایه « حسن تعلیل » وجود دارد؟ آ) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی ب) میان دو کس جنگ چون آتش است سخن چین بدبخت، هیزم کش است
۰/۲۵	ت) در بیت: « ز گرز تو خورشید گریان شود / ز تیغ تو بهرام بریان شود »، بارزترین آرایه ادبی چیست؟
۰/۲۵	ث) بخش مشخص شده در بیت زیر، چه آرایه ای پدید آورده است؟ « زینهار از قرین بد زینهار <u>و قینا ربنا عذاب النار</u> »
۰/۲۵	ج) مفهوم کنایه مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. « از همه درس های حفظی بیست می گرفت؛ مگر در ریاضی که <u>کمیتش لنگ بود</u> ... »

ج) حفظ شعر (۰/۵ نمره)

۰/۲۵	الف) مصراع دوم بیت زیر، در کدام گزینه، به درستی ذکر شده است؟ « گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل » آ) با یاد تو افتادم، از یاد برفت آنها ب) بعد از تو روا باشد، نقض همه پیمان ها
۰/۲۵	ب) مصراع اول بیت زیر را بنویسید. فراز آمدند از کران فوج فوج

چ) معنی و مفهوم نثر (۱ نمره)

۱	معنی و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید. آ) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. ب) پادشاه خجل گشت و دفع مضرت عامل بفرمود در حال.
---	--

ح) معنی و مفهوم نظم (۱ نمره)

۱	معنی و مفهوم اشعار زیر را بنویسید. آ) دمی آب خوردن پس از بدسگال به از عمر هفتاد و هشتاد سال ب) گرت هواست که معشوق نگسلد پیوند / نگاه دار سر رشته تا نگه دارد
---	---

خ) درک مطلب (۲ نمره)

۰/۲۵	الف) عبارت زیر، انسان را از چه کاری بر حذر می دارد؟ « گندم نمای جو فروش نباش. »
------	--

۰/۲۵	<p>ب) بیت زیر با کدام گزینه ارتباط مفهومی دارد؟</p> <p>« تا نگریدی آشنا ، زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش »</p> <p>آ) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست</p> <p>ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد که آشنا سخن آشنا نگه دارد</p>
۰/۲۵	<p>پ) کدام یک از دو عبارت زیر ، به آیه شریفه « لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ » ، اشاره دارد؟</p> <p>آ) ناتانائیل ، ای کاش ، « عظمت » در نگاه تو باشد ، نه در چیزی که به آن می نگری.</p> <p>ب) هر مخلوقی ، نشانی از خداست و هیچ مخلوقی او را هویدا نمی سازد.</p>
۰/۲۵	<p>ت) کدام بیت ، بیانگر این مفهوم است که : « انسان بی بهره از عشق ، با موجودات بی جان هیچ تفاوتی ندارد. » ؟</p> <p>آ) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست ب) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او</p> <p>به غیر مصلحتش رهبری کند ایام سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد</p>
۰/۲۵	<p>ث) مفهوم عبارت زیر را بنویسید.</p> <p>عنان را گران کردن:</p>
۰/۲۵	<p>ج) در سروده زیر ، به کدام ویژگی عقل اشاره شده است؟</p> <p>« چنان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر عقل می افتد »</p>
۰/۵	<p>چ) طبق ابیات زیر:</p> <p>« چو رُهام گشت از کُشانی ستوه بپیچید زو روی و شد سوی کوه ز قلب سپاه اندر آشفست طوس بزد اسپ کاید بر اشکبوس تهمتن بر آشفست و با طوس گفت که رُهام را جام باده است جفت »</p> <p>آ) « عَلَّتْ عَصَابِنَيْتِ طُوسٍ » چیست؟</p> <p>۲) رستم ، رُهام را چگونه شخصیتی می داند؟</p>
« بخش دوم: نگارش »	
(الف) بازشناسی (۱ نمره)	
۰/۵	<p>۱۰ الف) هریک از نوشته های زیر ، « عینی » است یا « ذهنی » ؟</p> <p>آ) در سال های آغازین دبستان ، استفاده از مداد توصیه می شود و نه خودکار. مداد برای تمرین خوش خطی مناسب تر است ...</p> <p>ب) حرف از خودکار می زدیم؛ خودکار از شأن قلم کاست و دوات را نَفی بَد کرد؛ اما این همه ماجرا نبود. خودکار آفتی شد و به جان مداد افتاد ...</p>
۰/۵	<p>ب) در هریک از موارد زیر از چه روشی برای خلق نوشته های ذهنی استفاده شده است؟</p> <p>آ) من تکه ای یا فرزندی از کوچک کوه هستم. میلیون ها سال است که بر اثر لرزش و تن تکانی زمین از مادر خود جدا افتاده ام. امیدوارم دوباره به آن دامان گرم برگردم ...</p> <p>ب) از روی بعضی از آدم ها باید مشق نوشت و از روی بعضی از آدم ها باید جریمه نوشت و با بعضی از آدم ها هیچ وقت تکلیف ما روشن نیست ...</p>
(ب) سازه های نوشتاری (۳ نمره)	
۰/۵	<p>۱۱ الف) دریافت خود را از مَثَل زیر بنویسید.</p> <p>« گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی. »</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
« صفحه سوم »	

۰/۵	<p>ب) شعر زیر را بخوانید و دریافت خود را از آن بنویسید. « هنگام سپیده دم خروس سحری یعنی که نمودند در آیینۀ صبح دانی ز چه رو همی کند نوحه گری؟ از عمر شبی گذشت و تو بی خبری »</p> <p>.....</p>
۱	<p>پ) حکایت زیر را بخوانید و به زبان ساده، باز نویسی کنید. « یکی را شنیدیم از پیرانِ مرّبی که مریدی را همی گفت: ای پسر، چندان که تعلق خاطر آدمیزاد به روزی است، اگر به روزی ده بودی، به مقام از ملائکه در گذشتی. »</p> <p>.....</p>
۱	<p>ت) طبق متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. « در سالن که باز شد موج ذرات مه، بی تابانه به درون قطار هجوم آورد. دستگیرۀ سرد و مرتوب را لمس کرد و با دست دیگر، ساک دستی اش را گرفت و روی سکوی ایستگاه پرید و در انبوه مه فشرده فرو رفت. » آ) کاربرد کدام نشانه نگارشی در سطر اول رعایت نشده است؟ ب) کدام واژه در متن، از نظر املايي نادرست است؟</p>
<p>پ) آفرینش (تولید متن) (۶ نمره)</p>	
۶	<p>۱۲ یکی از موضوعات زیر را برگزینید و پیرامون آن، متنی بنویسید. آ) اگر من تگه ای ابر بودم، ... ب) مقایسه خواب با روز های تعطیل . پ) جنگ</p> <p>۱) خوش آغازی (جذابیت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته) ۱ نمره ۲) پرورش موضوع یا شیوه بیان نوشته (بیان ساده و صمیمی، بیان احساس متناسب با موضوع، سیر منطقی نوشته، نگاه تازه و نو) ۲ نمره ۳) خوش فرجامی (جمع بندی مطالب، تأثیرگذار و تفکر برانگیز بودن) ۱ نمره ۴) رعایت نشانه های نگارشی ۱ نمره ۵) املاي واژگان (نداشتن غط املايي) ۱ نمره</p> <p>.....</p>

« پاسخنامهٔ آزمون نگارش و فارسی (۱) ، خردادماه ۱۴۰۱ »

« بخش یکم: فارسی »

الف) معنی واژه

۱	(ب) بارگی (اسب) (ت) سفینه (کشتی)	(آ) ارتجالاً (بی درنگ ، بدون اندیشه سخن گفتن یا شعر سرودن) (پ) زُعب (ترس ، دلهره ، هراس)
---	-------------------------------------	---

ب) املاي واژه

۰/۱۵	(ب) گزارده ای (= به جا آورده ای)	(آ) فاصِد (= رگزن / فاسد = فساد کننده)
۰/۱۵	(ب) « آخوره » « آخُرِه »	(ب) (آ) « ذمائم » « ضمائم »

پ) دستور زبان

۰/۲۵	گزینهٔ « آ » (هم نشینِ نیک ، بهتر از تنهایی است و تنهایی ، بهتر از هم نشینِ بد [است].)	۳
۰/۲۵	گزینهٔ « آ » « واو » در این گزینه ، بین دو جمله قرار گرفته است ؛ اما در گزینهٔ « ب » در میان دو اسم قرار دارد	(ب)
۰/۲۵		(پ) « که »
۰/۲۵	گزینهٔ « ب » (ای [خدا] عقلِ مرا کفایت از تو / جُستنِ ز من و هدایت از تو)	(ت)
۰/۱۵	(آ) « مُمال » (تبدیل کردنِ مصوَّت بلندِ « a: = ا » ، به مصوَّت بلندِ « i: = ی ») (ب) « متمم » (قبل از « اسپ » ، حرف اضافهٔ « به » قرار دارد ، بنابراین « متمم » است.)	(ث)

ت) تاریخ ادبیات

۰/۲۵	گزینهٔ « پ » « آندره ژید »	۴
۰/۲۵	« گوشوارهٔ عرش »	(ب)

ث) آرایه های ادبی

۰/۲۵	« مِهْر » (معانی: ۱- محبّت و مهربانی ۲- خورشید)	۵
۰/۲۵	« شعرِ نو یا نیمایی »	(ب)
۰/۲۵	گزینهٔ « آ » (برای آویخته بودنِ برگ های بیدِ مجنون ، دلیل ادبی ذکر کرده است.)	(پ)
۰/۲۵	« اغراق »	(ت)
۰/۲۵	« تضمین »	(ث)

۰/۲۵		(ج) « ضعیف بود »
(ج) حفظ شعر		
۰/۲۵		۶ (الف) گزینۀ « آ »
۰/۲۵		(ب) « خروشان و جوشان به کردارِ موج »
(چ) معنی و مفهوم نثر		
۰/۵		۷ (آ) « جانشینِ راستینِ اجدادِ هنرمندِ خود بود. »
۰/۵		(ب) « پادشاه شرمنده شد و فوراً دستور داد ، حاکم را از کار برکنار کنند. »
(ح) معنی و مفهوم نثر		
۰/۵		۸ (آ) « مدّت کوتاهی عمر کردن پس از مرگِ دشمن ، بهتر از زندگی طولانی با خفت و خواری است. »
۰/۵		(ب) « اگر می خواهی که خدا ، ارتباط خودش را با تو قطع نکند ، تو با او قطع رابطه نکن ، تا او نیز با تو قطع رابطه نکند. »
(چ) درک مطلب		
۰/۲۵		۹ (الف) « ریاکاری و حقّه بازی . »
۰/۲۵		(ب) گزینۀ « ب »
۰/۲۵		(پ) گزینۀ « ب »
۰/۲۵		(ت) گزینۀ « ب »
۰/۲۵		(ث) « توقف کرد (ایستاد) »
۰/۲۵		(ج) « ناتوانی عقل در شناختِ امام حسین (ع) »
۰/۵		(چ) آ) فرارِ رُهام از میدانِ جنگ ب) مردی خوشگذران و شرابخوار ، نه مردِ جنگ و رزم
« بخش دوم: نگارش »		
(الف) بازشناسی		
۰/۵		۱۰ (الف) آ) عینی ب) ذهنی
۰/۵		(ب) آ) جانشین سازی ب) مقایسه
۱		۱۱ (ت) آ) ویرگول (بعد از « باز شد ») ب) مرتوب (مرطوب)
« صفحهٔ دوم »		

بقیهٔ مطالب و سؤالات نگارشی ، بر عهدهٔ دانش آموز است.